

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v poduk.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s poštninjem na dom za celo leto 3 gl., za pol leta 1 gl. 60 kr., za četrto leta 80 kr. — Naročnina se pošilja upravnistvu v tiskarni sv. Cirila, koroške ulice, št. 5. — Deložniki tiskovnega društva dobivajo list brez posebne naročnine.

Posamezni listi dobé se v tiskarni in pri g. Novak-u na velikem trgu po 5 kr.

Rokopisi se ne vračajo, neplačani listi se ne sprejemajo. Za oznanila se plačuje od navadne vrstice, če se natisne enkrat 8 kr., dvakrat 12 kr., trikrat 16 kr.

Z mesecem marcijem poteče naročnikom četrtnikom naročilo. Prosimo torej, naj se podvizajo nadalješnjo naročnino dopostati, da se jim dološiljanje lista ne pretrga ali ustavi. List stane do 1. julija 80 kr., do 1. oktobra 1 fl. 60 kr. in do konca leta 2 fl. 20 kr.

Naročnina, nova in zaostala, naj se nam pošlje po poštinih nakaznicah.

Upravnistvo.

Nedelja pa drž. zbor.

Kedar je koli v drž. zboru govorjenje o nedelji, vselej nam sili misel v pero: Čemú se bavi ta, posvetni zbor z nedeljo, s praznikom sv. krščanske vere?

Resnica, čez njo ima le sv. cerkev pravico in da si jemlje država čez njo pravico, to ni več pravica. Kaj pa cerkev misli o nedelji, to stoji že črno na belem v njenih postavnih bukvah: „Posvečuj nedeljo!“ Kdor še je tedaj pravi ud sv. cerkve ali kdor je sploh še kristijan, njemu je na postavi sv. cerkve dovolj in ni mu treba v tem nobene druge postave.

Tako je tudi bilo do najnovejših časov. Ali odkar so liberalne ali kar je eno, brezverne misli napolnile nekaterim ljudem glave, zvlekli so tudi nedeljo v posvetne zборе ter jo vkovali v svoje postave, to pa na največjo škodo posvečevanju nedelje. Ravno v državnem zboru so bili namreč svoje dni sklenili postaviti, vsled katere se nikomur ne brani, naj stori, kar mu drago, tudi v nedeljo; edino pri cerkvi med glavno službo božjo prepoveduje ona postava delo, ki napravlja kak trušč. Vsako drugo in povsodi drugje je delo prosto tudi v nedeljo.

Lehko se vidi, da je taka postava na kvar posvečevanju nedelje in da še ljudi le vabi, če tudi more biti zoper voljo mož, ki so bili te postave krivi, na oskrunjenje nedelje. Nasledki tudi niso izostali. Nekateri, izlasti posestniki tovaren so silili svoje delalce tudi o nedeljah na delo in drugi obrtniki, veliki nič manj, ka-

kor mali, storili so isto. Tako pa je prišlo, da že pri teh ljudéh ni bilo nič več razločka, kakor v delalnih dneh, tako so tudi v nedeljah delali. Za dolžnosti kristijana, za potrebni počinek, za blagor družine in sploh za vse, kar še blaži človeka, niso našli več časa. Kolikor pa so ga našli, tega so obrnili po svojem nagnenju, torej v hudobije.

Preveč je nazadnje le-téh postalo. Gospoda, ki jih je hoté ali nehoté postala kriva, videla je jih, menimo, že sama, a odpraviti jih ni umela ali pa ni hotela. Stoprvo sedanji, konservativni večini drž. zbora je bilo volje dovolj ter je segla v to sršenje gnezdo, toda storila je to prerahlo, kajti sklenila je le postaviti, po kateri mora nedelja ostati delalcem — za počinek.

Da taka postava ne popravi več tega, kar je prejšnja skazila, to je jasno. Ona je delala v roke oskrunjenju nedelje, ta pa omogoči delalcu samo, da si opoči, nič druga. Prejšnja je pohujšala ljudi, ta pa jih ni vzboljšala. Največ, kar je storila, je to, da storé vsled nje taki, ki se še niso popolnem spridili, lahko svoje kršč. dolžnosti.

Veliko to ni, vse eno bode pa nekaterim še to v oči in le ti storé sedaj vse za to, da prevržejo ali vsaj skrečijo to postaviti tako, da še velja kaj samo na papirju.

Blizu to namerjava dunajski poslanec, dr. Menger z nasvetom, ki leži sedaj v rokah drž. poslancev. Ako obvelja njegov nasvet, mora se delo ob nedeljah pretrgati samo v to varnah, drugod pa ne. No, v tovarnah vedó pa že sedaj najti potov, da se tudi v njih ne pretrguje delo. Tako pa smo potlej kmalu na starem tiru.

Na srečo pa v onem odseku poslancev. ki pretresuje ta nasvet, nima liberalna gospoda večine in zato je vse upanje, da možu ne obvelja njegova volja. Kakor slišimo, je večina tega odbora za to, da se dr. Mengerjev nasvet zavrne ter ostane vse pri stari postavi.

Od te strani po takem ni strahú, to se pravi, kakor še stojé sedaj reči v drž. zboru, ali doklej še bode večina v drž. zboru konservativna, torej še kolikor, toliko katoliška? Par poslancev, kakor tovej na Koroškem, naj še izgubimo, bode pa po njej in začne se poprejšnji liberalni dirindej, na škodo ne samo praznovanju nedelje, ampak celi krščanski veri, vsemu, kar še drži človeka po koncu ter vam že ne postane dvénoga zverina.

Sreča za-nj, kdor ne ućaka več tega kónca,

„Črna vojska“, nje namen in sestava.

(Dalje.)

Kdo se bo jemal za spopolnjevanje stalne vojske in brambovcev? — Črnovojniki jemali se bodo takrat za spopolnjevanje redne vojske, kedar bi dopolnilna rezerva temu namenu več ne zadostovala, ali pa ko bi se morali brambovci na bojno število pomnožiti.

Kar bo toraj za dopolnjevanje ljudi potreba, jemali se bodo iz prvega nabora črne vojske in to iz raznih vrst orožja. Iz vsake vrste orožja (pešci, konjiki, topničarji, ženisti, pijonirji itd.) se bodo pobirali najmlajši razredi.

Za izjemno nadomestovanje stalne vojske, brambovcev ali vojne mornarice se bodo torej jemali: 1. Taki vojaško izobraženi, ki so šli iz družinskih ali drugih razmer predčasno na odpust in so bili ves čas v razvidništvu nadomestovalne rezerve. 2. Taki, ki so bili po dokončani vojaški službi in vojske odpuščeni. 3. Taki, ki so bili potrjeni, pa so bili zaradi družbinskih razmer začasno oproščeni ali pa prezgodaj odpuščeni. Vsi taki so v prvi vrsti namenjeni za nadomeščevanje ali spopolnjevanje nastalih vrzeli v redni vojski do konca tistega leta, v katerem dopolnijo svoj 34. rojstni dan. Razven teh se bodo pa še jemali za spopolnjevanje stalne vojske: vsi tisti, ki so bili pred časom oproščeni ali odpuščeni, vsi po 19 let stari, ki niso še naboru podvrženi; dalje vsi tisti, ki so bili pri poslednjem naboru z opombo zvrženi: „sedaj nesposoben“, kakor tudi taki, ki so bili pred letošnjimi (1887) vojaškimi nabori iz nabornega zapisnika kot za vedno nesposobni izbrisani, dokler še niso po 32 let stari. Trije poslednji razredje porabili se bodo tudi lahko za druge črnovojniške namene.

Vsi za spopolnjevanje določeni črnovojniki odposlali se bodo takoj tjekaj, kjer jih bo potreba. Rabili se bodo navadno le v domačih vojnih oddelkih.

Ali ima črna vojska uniformo (vojaško obleko)? — Po sedanjih določbah črne vojske splošno ne mislijo v uniformo vtakniti. Tisti črnovojniki pa, ki pridejo k redni vojski, nosili bodo dotično uniformo, kar se vendar

samo po sebi razume. Drugi črnovojniki, posebno pa tisti oddelki, ki se bodo rabili za pomožna dela v vojski, bodo pa uniformo le v toliko dobili, kolikor bo to mogoče. Ostali črnovojniki nosili bodo svojo lastno obleko in bodo za to na dan po 10 kr. odškodnine dobivali.

Podčastniki in peddesetniki črnovojniških oddelkov nosili bodo vojaška častna znamenja (zvezde) na kolirju svoje civilne suknje, če bi ne dobili vojaške obleke. Podčastniki dobili bodo tudi v civilni obleki bajonet s porteepejem.

Moštvo črne vojske nosilo bo, če ne bo imelo uniforme, ob levi roki črno-rmenno obvezo, na kateri bo napisana številka črnovojniškega oddelka. Ta obveza bode moštvu podelila vojaški značaj in ga bo postavila pod mednarodno varstvo in obrambo. Če bi se črnovojniki v razne uniforme vtaknili, so tako sestaviti, da so kompanije ali vsaj čete enakomerno opravljene. Nadziralni podčastniki dobé vojaške kape.

Ali bo črna vojska oborožena? — Bo, in sicer z orožjem stareje vrste, kolikor se ga še nahaja po založiščih. Tornistre in druge za vojsko potrebne reči dale se ji bodo pa le v toliko meri, kolikor bo to mogoče. Vsak črnovojnik dobil bo ob enem tudi svoj legiti-macijski listek v ploščevinastem medalijonu spravljen, na katerem bo napisano njegovo ime in značaj. Ta medalijon nosil se bo na vrviči okoli vratú in ima tudi namen, črnovojnika obvarovati pred brezozirnim ravnanjem, če bi prišel sovražniku v roke. (Dalje prih.)

Gospodarske stvari.

O ječmenu.

V naši dobi nima kmetovalec ravno veliko na izbiri, kaj da naj seje, saj nima skoro nobeno žito več prave ali vsaj stanovitne cene nima nobeno teh žit, kar jih sejemo doslej.

Gotovo bi nam po takem človek ugodil, ko bi nam vedel nasvetovati žito, čegar sejanje bi vsaj kolikor, toliko še vrglo. V tem se ugiba sicer veliko a težko, da pride kdo na tako žito, ki nese povsod in vselej še kaj kmetovalcu. Tako poprek pač smemo reči, da še nese tako žito, ki se ne nahaja povsod, tedaj lep grah, dobra leča in pa — ječmen.

Dnes govorimo o ječmenu. Lep, težek, bel, trebnšast ječmen najde sedaj še najbrž kupca. Na Bayarsko in posebno v Angleško bi se ga dalo spečati, ko bi ga v večji meri imeli. Kolikor se ga sedaj seje pri nas, tega še je za naše kraje premalo in ker ga pride premalo na trg, zato se tudi malo vpraša po njem.

Kupec se vé, da ne more priti iz delje po-nj, če nima upanja, da ga kupi lahko toliko,